

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo
ir mokslo ministro 2011 m. liepos 1 d.
įsakymu Nr. V-1197

(Lietuvos Respublikos švietimo ir
mokslo ministro 2016 m. sausio 7 d.
įsakymo Nr. V- 9 redakcija)

ISTORIJOS BRANDOS EGZAMINO PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Istorijos brandos egzamino programos (toliau – Programa) paskirtis – apibrėžti istorijos brandos egzamino (toliau – egzaminas) tikslus, struktūrą ir turinį. Egzaminas yra valstybinis.

2. Programa parengta remiantis Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269.

3. Programą sudaro:

3.1. egzamino tikslas;

3.2. mokinių gebėjimų grupės;

3.3. egzamino matrica;

3.4. egzamino užduoties pobūdis;

3.5. egzamino vertinimas;

3.6. istorijos brandos egzamino reikalavimai (1 priedas).

II. EGZAMINO TIKSLAS

4. Egzamino tikslas – patikrinti ir įvertinti mokinio mokymosi pagal vidurinio ugdymo istorijos bendrąją programą pasiekimus, aprašytus egzamino reikalavimuose.

III. MOKINIŲ GEBĖJIMŲ GRUPĖS

5. Mokydamiesi istorijos mokiniai plėtoja socialinę kompetenciją ir įgyja žinių, gebėjimų ir nuostatų. Nuostatos egzamine nevertinamos.

6. Per egzaminą tikrinami mokinių gebėjimai skirstomi į tris grupes. Pirmoji gebėjimų grupė siejama su žiniomis ir supratimu, antroji – su taikymu, trečioji – su aukštesniųjų mąstymo gebėjimų tikrinimu. Toliau pateikiamas apibendrintas šių gebėjimų grupių paaiškinimas.

6.1. Žinias ir supratimą mokiniai parodo:

6.1.1. paaiškindami istorijos sąvokas;

6.1.2. apibūdindami istorijos įvykius ir pokyčius, jų priežastis bei pasekmes;

6.1.3. nurodydami istorinių asmenybių vaidmenį;

6.1.4. įvardydami istorijos laikotarpius ir įvykių chronologiją;

6.1.5. lokalizuodami istorijos įvykius ir pokyčius.

6.2. Taikymo gebėjimus mokiniai parodo:

6.2.1. vartodami esmines istorijos sąvokas įprastame ir iš dalies naujame istoriniame kontekste, rašydami rišlų tekstą;

6.2.2. atskleisdami istorijos įvykių ir pokyčių, priežasčių bei pasekmių tarpusavio ryšį, juos palygindami;

6.2.3. atpažindami istorines asmenybes įprastame ir iš dalies naujame istoriniame kontekste, palygindami kelių istorinių asmenybių veiklą;

6.2.4. atpažindami ir naudodami istorijos laikotarpius bei įvykių chronologiją įprastame ir iš dalies naujame istoriniame kontekste;

6.2.5. atpažindami ir paaiškindami istorijos objektus žemėlapiuose (kartoschemose) ir kituose įprastuose šaltiniuose; lygindami skirtingas istorines erdves;

6.2.6. atrinkdami iš istorijos šaltinių tinkamą informaciją, ją papildydami savo žiniomis, ir taip perteikdami susistemintą informaciją;

6.2.7. atpažindami istorijos šaltinius, siedami juos su istoriniu kontekstu ir darydami išvadas.

6.3. Aukštesniuosius mąstymo gebėjimus mokiniai parodo:

6.3.1. tinkamai vartodami esmines ir rečiau vartojamas istorijos sąvokas naujame istoriniame kontekste;

6.3.2. analizuodami istorijos įvykius ir pokyčius plačiame istoriniame kontekste, juos apibendrinami ir vertindami;

6.3.3. analizuodami istorinių asmenybių veiklą plačiame istoriniame kontekste, jas vertindami kritiškai ir remdamiesi skirtingais požiūriais;

6.3.4. analizuodami istorijos laikotarpių ir to meto visuomenės bruožus, įvykius, asmenybes ir pokyčius plačiame istoriniame kontekste, taikydami chronologijos žinias naujame istoriniame kontekste;

6.3.5. analizuodami ir taikydami istorinės erdvės žinias naujame istoriniame kontekste;

6.3.6. atrinkdami, susistemindami ir perteikdami tinkamą informaciją, taip pat sukurdami rišlų struktūruotą tekstą, savarankiškai suformuluotus teiginius pagrįsdami svariais argumentais;

6.3.7. analizuodami ir kritiškai vertindami istorijos šaltinius, paaiškindami, kaip ir kodėl juose atsispindi skirtingos interpretacijos.“

7. Reikalavimai mokinių žinių ir supratimo, taikymo ir aukštesniems mąstymo gebėjimams priklauso nuo pasiekimų, aprašytų bendrojo ar išplėstinio kurso programose, ir skiriasi išsamumu ir sudėtingumu. Egzamino reikalavimai pateikti 1 priede, kuriame pagal atskiras sritis nurodoma, ką reikia gebėti, žinoti ir suprasti norint sėkmingai išlaikyti egzaminą.

8. Gebėjimus iliustruojančių klausimų pavyzdžiai pateikiami metodinėje medžiagoje, esančioje Ugdymo plėtotės centro ir Nacionalinio egzaminų centro interneto svetainėse.

IV. EGZAMINO MATRICA

9. Egzamino matricos paskirtis – užtikrinti proporcingą egzamino klausimų paskirstymą pagal dalyko veiklos sritis, gebėjimų grupes ir dalyko kursus. Egzamino matrica pateikta lentelėje.

Teminės sritys (Pasaulio istorija – 50 proc., Lietuvos istorija – 50 proc.)	Gebėjimų grupės			Užduoties taškai, proc.	
	Žinios ir supratimas	Taikymas	Aukštesnieji mąstymo gebėjimai	Iš viso	Iš jų – iš bendrojo kurso
Viduriniai amžiai				20	8
Naujieji amžiai				30	12
Naujausioji istorija				50	20
Iš viso, proc.	40	40	20	100	40

9.1. Egzamino matricoje nurodyta, kiek užduoties taškų procentais skiriama kiekvienai teminei sričiai, išskiriant bendrojo kurso klausimams tenkančią dalį. Pavyzdžiui, teminės srities „Viduriniai amžiai“ klausimams bus skirta apie 20 proc. užduoties taškų, tarp jų bendrojo kurso klausimams 8 proc. Lentelėje nurodyta, kiek procentų taškų skiriama atskiroms gebėjimų grupėms

vertinti: žinių ir supratimo – 40 proc. užduoties taškų, taikymo gebėjimams – 40 proc., aukštesniesiems mąstymo gebėjimams – 20 proc. Šis taškų santykis pagal galimybę turėtų būti taikomas ne tik visoje užduotyje, ir kiekvienoje teminėje srityje. Klausimams, atitinkantiems minimalius reikalavimus, skiriama 20 proc. užduoties taškų.

V. EGZAMINO UŽDUOTIES POBŪDIS

10. Egzamino užduotis susideda iš dviejų dalių:

10.1. Pirmoji dalis – klausimai su pasirenkamaisiais atsakymais. Pateikiami keturi pasirenkamieji atsakymai, iš kurių vienas yra teisingas. Teisingas atsakymas į klausimą su pasirenkamuoju atsakymu vertinamas 1 tašku.

10.2. Antrąją dalį sudaro atviro tipo klausimai pagal pateiktus istorijos šaltinius (rašytinius, vaizdinius šaltinius, istorikų tekstus, istorinius žemėlapius, istorinę statistiką ir kt.). Atviro tipo klausimai gali būti trumpi ir struktūruoto atsakymo, reikalaujantys kelių skirtingų informacijos naudojimo (informacijos radimo, palyginimo, analizės, apibendrinimo) etapų užrašymo. Kiek taškų skiriama už teisingą atsakymą į atviro tipo klausimą, nurodoma prie kiekvieno klausimo.

11. Maksimalus taškų skaičius už teisingai atliktą egzamino užduotį yra 100.

12. Už pirmąją egzamino dalį galima surinkti 20–30 proc. taškų, už antrąją – 70–80 proc. Ne mažiau kaip 40 proc. istorijos egzamino užduočių, susijusių su žiniomis ir gebėjimais, įgyjamais mokantis istorijos pagal bendrojo kurso programą.

13. Egzamino trukmė – 3 val. (180 min.). Egzamino data, priemonės, kuriomis galima naudotis egzamino metu, atsakymų lapo pildymo reikalavimai pateikiami Egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos apraše, kuris parengiamas ne vėliau kaip iki einamųjų metų sausio 15 d.

14. Orientacinė egzamino užduoties struktūra ir apibūdinimas pateikiami priedo 1 lentelėje. Galutinė egzamino užduoties struktūra (jei skiriasi nuo orientacinės) pateikiama egzamino užduoties apraše ne vėliau kaip iki einamųjų metų sausio 15 d.

VI. EGZAMINO VERTINIMAS

15. Egzamino vertinimas yra kriterinis. Egzaminą laikusių mokinių darbai koduojami ir vertinami taškais centralizuotai vadovaujantis vertinimo instrukcijomis. Kiekvieną mokinio darbą vertina ne mažiau kaip du vertintojai. Jei jų įvertinimas skiriasi, galutinį sprendimą dėl įvertinimo priima trečiasis – vyresnysis vertintojas.

16. Minimalią egzamino išlaikymo ribą taškais nustato ir tvirtina brandos egzaminų vertinimo komitetas. Mokiniai, pasiekę egzamino išlaikymo taškų ribą, laikomi egzaminą išlaikiusiais. Preliminari egzamino išlaikymo riba sudaro 40 proc. egzamino užduoties bendrojo kurso klausimų taškų sumos. Egzamine ji būtų 16 taškų.

ISTORIJOS BRANDOS EGZAMINO REIKALAVIMAI

1. Istorijos brandos egzamino (toliau – egzaminas) reikalavimai mokinių žinių ir supratimo, taikymo ir aukštesnio mąstymo gebėjimams priklauso nuo pasiekimų, įgytų mokantis istorijos pagal bendrojo ar išplėstinio kurso programas.

2. Egzamino reikalavimai pateikiami šio priedo 1 lentelėje. Lentelės minimalių reikalavimų stulpelyje pateikiami minimalūs reikalavimai žinioms ir gebėjimams, reikalingi tik išlaikyti brandos egzaminą. Reikalavimai mokiniams, kurie mokėsi pagal bendrojo kurso programą, apima ir minimalius reikalavimus išlaikyti egzaminą. Reikalavimai mokiniams, kurie mokėsi pagal išplėstinio kurso programą, apima reikalavimus mokiniams, kurie mokėsi pagal bendrojo kurso programą. Todėl lentelės išplėstinio kurso stulpelyje įrašyta žinios ir gebėjimai, viršijantys atitinkamos temos bendrojo kurso žinias ir gebėjimus.

1 lentelė. Egzamino reikalavimai

MINIMALŪS REIKALAVIMAI	REIKALAVIMAI PAGAL BENDROJO KURSO PROGRAMĄ	REIKALAVIMAI PAGAL IŠPLĖSTINIO KURSO PROGRAMĄ
1.1. Atpažinti istorijos sąvokas ir jas apibūdinti.	1.1. Apibūdinti ir tinkamai vartoti svarbiausias istorijos sąvokas.	1.1. Paaiškinti pagrindines ir rečiau vartojamas sąvokas, jas vartoti tinkamai ir sistemingai.
2. Apibūdinant istorinę raidą: 2.1. atpažinti įvykį, pokytį iš jam būdingų požymių; 2.2. nusakyti įvykio, pokyčio, laiką ir vietą; 2.3. nusakyti esminius istorinio įvykio, pokyčio, laikotarpio bruožus. 2.4. pateikti pavyzdžių apie nagrinėjamą įvykį, pokytį, laikotarpį.	2. Apibūdinant istorinę raidą: 2.1. palyginti įvykius, pokyčius, nurodyti jų panašumus ir skirtumus; 2.2. remiantis pateikta informacija, paaiškinti įvykių, pokyčių priežastis, eigą, pasekmes. 2.3. remiantis informacijos analize, padaryti išvadą apie įvykius, pokyčius.	2. Apibūdinant istorinę raidą: 2.1. išskaidyti informaciją apie įvykius, pokyčius į atskiras sudėtines dalis, remiantis tam tikrais požymiais, ir jas nagrinėti; 2.2. įvykius, pokyčius jungti į grupes, tam tikrą visumą, paaiškinant jų priežasčių ir pasekmių tarpusavio ryšius; 2.3. pateikti argumentuotą nuomonę ir vertinimą apie įvykių, pokyčių priežastis bei pasekmes, nusakant jų reikšmę.
3.1. Įvardyti žymiausias praeities asmenybes ir vienu dviem sakiniais nusakyti jų pagrindinius darbus.	3.1. Įvardyti pagrindinius istorinės asmenybės gyvenimo ir veiklos bruožus. 3.2. Palyginti tarpusavyje įvairių istorinių asmenybių nuopelnus.	3.1. Įvardyti priežastis ir sąlygas, leidusias išgarsėti istorinei asmenybei. 3.2. Vertinti istorinės asmenybės nuveiktus darbus jos gyvenamojo laiko ir dabarties kontekste.

<p>4.1. Nurodyti svarbiausius Lietuvos ir Europos (pasaulio) istorijos laikotarpius (pvz., antika, viduriniai amžiai, naujieji amžiai, naujausieji laikai, Renesansas, Apšvieta ir kt.).</p> <p>4.2. Atpažinti ir įvardyti istorijos laikotarpių, svarbiausių istorijos įvykių ir pokyčių chronologiją.</p> <p>4.3. Atpažinti ir įvardyti nagrinėjamus objektus, įvykius ir pokyčius istorijos žemėlapyje (kartoschemoje).</p>	<p>4.1. Nurodyti svarbiausius Lietuvos ir Europos (pasaulio) istorijos laikotarpius bei paaiškinti jų ribas.</p> <p>4.2. Susieti svarbiausius įvykius ir pokyčius Lietuvos ir Europos (pasaulio) istorijoje bei apibūdinti jų tarpusavio ryšius.</p> <p>4.3. Nagrinėti ir pasinaudoti istorijos žemėlapiu teikiama tiesiogine bei netiesiogine informacija.</p> <p>4.4. Nustatyti to paties įvykio, pokyčio raidą skirtingų laikotarpių istorijos žemėlapiuose (kartoschemose).</p>	<p>4.1. Pagrįsti argumentais, kodėl vienas ar kitas istorijos įvykis, pokytis yra laikomas istorijos laikotarpio skiriamąja riba.</p> <p>4.2. Analizuoti ir vertinti svarbiausius Lietuvos ir Europos (pasaulio) istorijos įvykius bei pokyčius, atskleidžiant jų tarpusavio ryšius.</p> <p>4.3. Remiantis istorijos žemėlapiu (kartoschema), išvelgti įvykių, pokyčių priežastis ir pasekmes, kai kuriais atvejais – aplinkos sąlygų poveikį įvykiams, pokyčiams ar visuomenės raidai.</p> <p>4.4. Analizuoti istorijos žemėlapi (kartoschemą) kaip pirminį šaltinį ir jį įvertinti.</p>
<p>5.1. Rasti rašytiniame ar vaizdiniame istorijos šaltinyje tiesiogiai perteiktą informaciją.</p> <p>5.2. Atpažinti to paties įvykio, pokyčio aprašymą ar pavaizdavimą skirtinguose istorijos šaltiniuose.</p>	<p>5.1. Rasti istorijos rašytiniame ar vaizdiniame šaltinyje netiesiogiai perteiktą informaciją.</p> <p>5.2. Palyginti informaciją keliuose istorijos rašytiniuose ar vaizdiniuose šaltiniuose ir paaiškinti jų panašumus ir skirtumus.</p> <p>5.3. Nustatyti istorinio šaltinio tinkamumą nagrinėjamai temai atskleisti.</p> <p>5.4. Nurodyti istorijos šaltinio teikiamos informacijos šališkumą – kaip jis priklauso nuo autoriaus pažiūrų, įsitikinimų.</p>	<p>5.1. Vertinti informaciją, gautą iš pirminių ir antrinių istorijos šaltinių.</p> <p>5.2. Paaiškinti istorijos šaltiniuose perteiktos informacijos šališkumą.</p> <p>5.3. Paaiškinti skirtingų istorijos interpretacijų atsiradimo aplinkybes arba tikslą, motyvus ir kt.</p>
<p>6.1. Sukurti glaustą tekstą, atsakant į klausimą apie įvykius, pokyčius, asmenybes, laikotarpius, taip pat padaryti elementarias išvadas.</p>	<p>6.1. Sukurti rišlų tekstą, atsakant į klausimą apie įvykius, pokyčius, asmenybes, laikotarpius, taip pat padaryti išvadas.</p>	<p>6.1. Sukurti detalų ir rišlų, struktūruotą tekstą, atsakant į klausimą apie įvykius, pokyčius, asmenybes, laikotarpius, taip pat padaryti svariais argumentais pagrįstas išvadas.</p>

3. Egzamino užduočių tematika suskirstyta į 7 dalis:

- 3.1. Europa ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės (LDK) visuomenės formavimasis (iki XV a. pab.).
- 3.2. Europos ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės visuomenės kaita XVI–XVII a. vid.
- 3.3. Apšvietos Europoje laikai ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės visuomenės gyvenimo pokyčiai.
- 3.4. Lietuvos visuomenė Europos ir pasaulio pokyčių XIX–XX a. pr. aplinkoje.

3.5. Visuomenė tarpukario ir Antrojo pasaulinio karo epochoje (1919–1945 m.).

3.6. Visuomenė Šaltojo karo ir komunizmo žlugimo Europoje laikais.

3.7. Šiuolaikinės visuomenės gyvenimas ir Lietuvos visuomenės kaita nepriklausomoje valstybėje.

4. Šio priedo 2 lentelėje pateikiama istorijos tematika, kurios pagrindu yra rengiamos egzamino užduotys. Minimalios ir bendrojo kurso programos žinios yra pakartotos aukštesnio lygio programos reikalavimų skiltyje. Mokiniai turėtų žinoti lentelėje nurodytas datas, suvokti įvardytų istorinių asmenybių vaidmenį. Jei prie programoje minimo įvykio nėra nurodyta konkreti data, mokinys turėtų žinoti amžių, istorinę epochą, suvokti įvykių chronologinę seką. Jei programoje istorinė asmenybė nenurodoma, tai egzamine nebus užduočių, reikalaujančių žinoti istorinio asmens veiklos faktus. Asmenybės įvardijimas reiškia tik programoje (2 lentelėje) minimų jos veiksmų ar nuopelnų tam tikroje srityje, o ne visos biografijos žinojimą. Tačiau užduotyse pateikiamuose šaltiniuose gali būti minimos datos ir istorinės asmenybės, iš kurių mokiniai galėtų atpažinti epochą ar aprašomus įvykius.

2 lentelė. Egzamino užduočių tematika

MINIMALŪS REIKALAVIMAI	REIKALAVIMAI PAGAL BENDROJO KURSO PROGRAMĄ	REIKALAVIMAI PAGAL IŠPLĖSTINIO KURSO PROGRAMĄ
1. EUROPA IR LIETUVOS DIDŽIOSIOS KUNIGAİKŠTYSTĖS VISUOMENĖS FORMAVIMASIS (IKI XV A. PAB.)		
	1.1. Krikščionybės plitimas Europoje viduramžiais: frankų (V a.), slavų (Kijevo Rusia, Lenkija – X a.) christianizacija. Krikščionybės skilimo XI a. į Vakarų ir Rytų bažnyčias priežastys ir padariniai. Katalikų bažnyčios įtaka Europos politiniam ir socialiniam gyvenimui. Vienuolynų vaidmuo visuomenės gyvenime.	1.1. Krikščionybės plitimas Europoje viduramžiais: frankų (V a.), slavų (Kijevo Rusia, Lenkija – X a.) christianizacija. Krikščionybės skilimo XI a. į Vakarų ir Rytų bažnyčias priežastys ir padariniai. Katalikų bažnyčios įtaka Europos politiniam ir socialiniam gyvenimui. Vienuolynų vaidmuo visuomenės gyvenime.
	1.2. Kryžiaus žygių į Rytus (XI–XIII a.) vaidmuo Europos visuomenės kaitoje: baudžiavinių santykių irimas, Katalikų bažnyčios pozicijų stiprėjimas, netolerancijos apraiškos.	1.2. Kryžiaus žygių į Rytus (XI–XIII a.) vaidmuo Europos visuomenės kaitoje: baudžiavinių santykių irimas, Katalikų bažnyčios pozicijų stiprėjimas, netolerancijos apraiškos, pokyčiai kasdieniniame gyvenime.
	1.3. Feodalizmo pagrindiniai bruožai: viešpatavimo ir pavaldumo santykiai, hierarchija, ekonominė sistema.	1.3. Feodalizmo pagrindiniai bruožai: viešpatavimo ir pavaldumo santykiai, hierarchija, ekonominė sistema.
	1.4. Vakarų Europos luominės visuomenės modelis. Luominės privilegijos (bajorija, dvasininkija) ir neprivilegijuoti sluoksniai (trečiasis luomas).	1.4. Vakarų Europos luominės visuomenės modelis. Luominės privilegijos (bajorija, dvasininkija) ir neprivilegijuoti sluoksniai (trečiasis luomas).

	1.5. Miestų savivalda (Magdeburgo teisė).	1.5. Miestų savivalda (Magdeburgo teisė).
		1.6. Vienuolynų vaidmuo visuomenės kultūriniame gyvenime. Viduramžių universitetų atsiradimas, studijų juose organizavimas.
		1.7. Romaninės ir gotikinės architektūros Vakarų Europoje bruožai, šių stilių skirtumai ir juos lėmusios priežastys.
1.8. Vokiečių riterių ordinų atsikraustymo į baltų žemes pasekmės. Mindaugo politika kuriant Lietuvos valstybę. Mindaugo krikšto ir karūnacijos 1253 m. reikšmė.	1.8. Vokiečių riterių ordinų atsikraustymo į baltų žemes priežastys ir pasekmės. Mindaugo vaidmuo kuriant Lietuvos valstybę. Mindaugo krikšto 1251 m. ir karūnacijos 1253 m. priežastys ir reikšmė.	1.8. Vokiečių riterių ordinų atsikraustymo į baltų žemes priežastys ir pasekmės. Mindaugo vaidmuo kuriant Lietuvos valstybę. Mindaugo krikšto 1251 m. ir karūnacijos 1253 m. priežastys ir reikšmė.
	1.9. Lietuvos krikšto problema XIV a.	1.9. Lietuvos krikšto problema XIV a.
1.10. Kovos su ordiniais (Saulės, Durbės, Žalgirio (1410 m.) mūšiai) ir valstybės teritorijos plėtimasis Gedimino, Algirdo, Kęstučio, Jogailos, Vytauto laikais.	1.10. Lietuvos visuomenės kaitos išorinės priežastys XIII–XV a.: kovos su ordiniais (1236 m. Saulės, 1260 m. Durbės, 1410 m. Žalgirio mūšiai); valstybės teritorijos plėtimasis; Gedimino, Algirdo, Kęstučio, Jogailos, Vytauto tarptautinė politika.	1.10. Lietuvos visuomenės kaitos išorinės priežastys XIII–XV a.: kovos su ordiniais (1236 m. Saulės, 1260 m. Durbės, 1410 m. Žalgirio mūšiai); valstybės teritorijos plėtimasis; Gedimino, Algirdo, Kęstučio, Jogailos, Vytauto tarptautinė politika.
1.11. 1385 m. Krėvos sutarties reikšmė; Lietuvos (1387 m.) ir Žemaitijos krikšto poveikis visuomenės raidai.	1.11. Lietuvos visuomenės kaitos XIII–XV a. vidinės priežastys: 1385 m. Krėvos sutarties reikšmė; Lietuvos (1387 m.) ir Žemaitijos krikšto poveikis visuomenės raidai; Jogailos privilegijos (bajorams katalikams, Vilniaus vyskupui ir Vilniaus miestiečiams) ir luominės visuomenės formavimasis.	1.11. Lietuvos visuomenės kaitos XIII–XV a. vidinės priežastys: 1385 m. Krėvos sutarties reikšmė; Lietuvos (1387 m.) ir Žemaitijos krikšto poveikis visuomenės raidai; Jogailos privilegijos (bajorams katalikams, Vilniaus vyskupui ir Vilniaus miestiečiams) ir luominės visuomenės formavimasis.
	1.12. Lietuvos savarankiškumo klausimas santykiuose su Lenkija dinastinės unijos (1386–1569 m.) laikais.	1.12. Lietuvos savarankiškumo klausimas santykiuose su Lenkija dinastinės unijos (1386–1569 m.) laikais.
1.13. Jogailos privilegijos (bajorams katalikams, Vilniaus vyskupui ir Vilniaus miestiečiams) ir luominės visuomenės formavimasis.	1.13. Bajorų luomo vaidmens stiprėjimas (1447 m. Kazimiero ir 1492 m. Aleksandro privilegijos).	1.13. Bajorų luomo vaidmens stiprėjimas (1447 m. Kazimiero ir 1492 m. Aleksandro privilegijos).
1.14. Didžiojo kunigaikščio valdžia ir didikų	1.14. Didžiojo kunigaikščio valdžia ir didikų	1.14. Didžiojo kunigaikščio valdžia ir didikų

luominis atstovavimas (Ponų taryba). Miestų savivaldos (Magdeburgo) teisės. Valstiečių statuso kaita.	luominis atstovavimas (Ponų taryba). Miestų savivaldos (Magdeburgo) teisės. Valstiečių statuso kaita.	luominis atstovavimas (Ponų taryba). Miestų savivaldos (Magdeburgo) teisės. Valstiečių statuso kaita.
1.15. Etninė (lietuviai, slavai, žydai, totoriai, karaimai) ir religinė (pagonys, stačiatikiai, katalikai) Lietuvos visuomenės įvairovė ir jos kaita XIII–XV a.	1.15. Etninė (lietuviai, slavai, žydai, totoriai, karaimai) ir religinė (pagonys, stačiatikiai, katalikai) Lietuvos visuomenės įvairovė ir jos kaita XIII–XV a.	1.15. Etninė (lietuviai, slavai, žydai, totoriai, karaimai) ir religinė (pagonys, stačiatikiai, katalikai) Lietuvos visuomenės įvairovė ir jos kaita XIII–XV a.
		1.16. Pagoniškosios epochos Lietuvos kultūros (religija, raštija) pagrindiniai bruožai. Krikšto priėmimo reikšmė krikščioniškos kultūros plitimui (raštija, mokyklos, sakralinė architektūra) Lietuvoje.
2. EUROPOS IR LIETUVOS DIDŽIOSIOS KUNIGAİKŠTYSTĖS VISUOMENĖS KAITA XVI–XVII A. VID.		
	2.1. Naujųjų amžių laikotarpio Europoje esminiai bruožai: prekybos ir miestų vaidmens augimas, visuomenės socialinės struktūros kaita.	2.1. Naujųjų amžių laikotarpio Europoje esminiai bruožai: prekybos ir miestų vaidmens augimas, visuomenės socialinės struktūros kaita.
	2.2. Kristupo Kolumbo, Vasko da Gamos, Ferdinando Magelano geografinių atradimų reikšmė.	2.2. Kristupo Kolumbo, Vasko da Gamos, Ferdinando Magelano geografinių atradimų reikšmė.
	2.3. Reformacijos ir kontrreformacijos sąjūdžiai XVI a. Svarbiausios Martyno Liuterio bažnyčios reformavimo idėjos.	2.3. Reformacijos ir kontrreformacijos sąjūdžiai XVI a. Svarbiausios Martyno Liuterio bažnyčios reformavimo idėjos.
	2.4. Jėzuitų ordino vaidmuo stiprinant katalikų bažnyčios pozicijas. Reformacijos sklaida Europoje.	2.4. Jėzuitų ordino vaidmuo stiprinant katalikų bažnyčios pozicijas. Reformacijos sklaida Europoje.
		2.5. Humanizmo ir Renesanso kultūros svarbiausi bruožai Europoje.
		2.6. Johano Gutenbergo, Mikalojaus Koperniko, Leonardo da Vinčio, Nikolo Makiavelio veiklos reikšmė.
2.7. Reformacijos ir kontrreformacijos sąjūdžiai LDK ir jų įtaka visuomenei.	2.7. Reformacijos ir kontrreformacijos sąjūdžiai LDK ir jų įtaka visuomenei.	2.7. Reformacijos ir kontrreformacijos sąjūdžiai LDK ir jų įtaka visuomenei.
	2.8. Abraomo Kulviečio veikla Vilniuje.	2.8. Abraomo Kulviečio veikla Vilniuje.

2.9. Pirmosios lietuviškos knygos Martyno Mažvydo „Katekizmas“ išleidimo aplinkybės ir reikšmė.	2.9. Pirmosios lietuviškos knygos Martyno Mažvydo „Katekizmas“ išleidimo (1547 m.) aplinkybės ir reikšmė. Mikalojaus Daukšos veiklos reikšmė.	2.9. Pirmosios lietuviškos knygos Martyno Mažvydo „Katekizmas“ išleidimo (1547 m.) aplinkybės ir reikšmė. Mikalojaus Daukšos veiklos reikšmė.
2.10. LDK luomų XVI–XVII a. pagrindinės teisės ir prievolės.	2.10. LDK luomų XVI–XVII a. pagrindinės teisės ir prievolės.	2.10. LDK luomų XVI–XVII a. pagrindinės teisės ir prievolės.
	2.11. Valakų reforma ir jos padariniai.	2.11. Valakų reforma ir jos padariniai.
2.12. Liublino unijos (1569 m.) priežastys ir esmė.	2.12. Liublino unijos (1569 m.) priežastys ir esmė. LDK ir Lenkijos pozicijų skirtumai derybose dėl Liublino unijos. Žygimanto Augusto, Mykolo Radvilos Rudojo ir Jono Chodkevičiaus požiūriai į Liublino uniją.	2.12. Liublino unijos (1569 m.) priežastys ir esmė. LDK ir Lenkijos pozicijų skirtumai derybose dėl Liublino unijos. Žygimanto Augusto, Mykolo Radvilos Rudojo ir Jono Chodkevičiaus požiūriai į Liublino uniją.
2.13. Abiejų Tautų Respublikos valstybės valdymas po Liublino unijos.	2.13. Abiejų Tautų Respublikos valstybės valdymas po Liublino unijos.	2.13. Abiejų Tautų Respublikos valstybės valdymas po Liublino unijos.
2.14. Vilniaus universiteto įkūrimo reikšmė.	2.14. Vilniaus universiteto įkūrimo (1579 m.) aplinkybės ir reikšmė.	2.14. Vilniaus universiteto įkūrimo (1579 m.) aplinkybės ir reikšmė.
2.15. Lietuvos Statutai apie valstybės valdymą ir visuomenę.	2.15. Lietuvos Statutai apie valstybės valdymą ir visuomenę.	2.15. Lietuvos Statutai apie valstybės valdymą ir visuomenę.
2.16. Konfesinės visuomenės struktūros kaita.	2.16. Konfesinės visuomenės struktūros kaita.	2.16. Konfesinės visuomenės struktūros kaita.
	2.17. Stepono Batoro nuopelnai LDK.	2.17. Stepono Batoro nuopelnai LDK.
2.18. XVII a. vidurio karų su Rusija ir Švedija poveikis LDK valstybei ir visuomenei.	2.18. XVII a. vidurio karų su Rusija ir Švedija poveikis LDK valstybei ir visuomenei. Kėdainių sutarties su Švedija sudarymo aplinkybės.	2.18. XVII a. vidurio karų su Rusija ir Švedija poveikis LDK valstybei ir visuomenei. Kėdainių sutarties su Švedija sudarymo aplinkybės.
		2.19. Humanizmo ir Renesanso kultūros svarbiausi bruožai LDK.
		2.20. Pranciškaus Skorinos, Motiejaus Strijkovskio, Kazimiero Vijūko-Kojelavičiaus, Kazimiero Semenavičiaus, Motiejaus Kazimiero Sarbievijaus veiklos reikšmė.
		2.21. Remiantis pasirinktais pavyzdžiais, apibūdinti barokinę architektūrą.
3. APŠVIETOS EUROPOJE LAIKAI IR LIETUVOS DIDŽIOSIOS KUNIGAİKŠTYSTĖS VISUOMENĖS GYVENIMO POKYČIAI		
	3.1. Svarbiausios Apšvietos filosofijos idėjos	3.1. Svarbiausios Apšvietos filosofijos idėjos

	apie žmogų, valstybės ir visuomenės santykius. Žano Žako Ruso ir Šarlio Monteskjė visuomeninės santvarkos tobulinimo idėjos.	apie žmogų, valstybės ir visuomenės santykius. Žano Žako Ruso ir Šarlio Monteskjė visuomeninės santvarkos tobulinimo idėjos.
	3.2. Apšvietos idėjų įtaka Prancūzijos politiniam gyvenimui. Apšviestojo absoliutizmo esmė.	3.2. Apšvietos idėjų įtaka Prancūzijos politiniam gyvenimui. Apšviestojo absoliutizmo esmė.
	3.3. 1789 m. Prancūzijos revoliucijos priežastys ir raidos ypatybės. Žmogaus ir piliečių teisių deklaracijos idėjos ir jų reikšmė. Jakobinų diktatūra ir M. Robespjero vaidmuo. Revoliucijos rezultatai.	3.3. 1789 m. Prancūzijos revoliucijos priežastys ir raidos ypatybės. Žmogaus ir piliečių teisių deklaracijos idėjos ir jų reikšmė. Jakobinų diktatūra ir M. Robespjero vaidmuo. Revoliucijos rezultatai.
	3.4. Napoleono Bonaparto vidaus politikos pertvarkymai Prancūzijoje. Napoleono imperijos žlugimo priežastys.	3.4. Napoleono Bonaparto vidaus politikos pertvarkymai Prancūzijoje. Napoleono imperijos žlugimo priežastys.
	3.5. 1815 m. Vienos kongreso pagrindiniai nutarimai ir teritoriniai pokyčiai Europoje. Napoleono karų pasekmės LDK.	3.5. 1815 m. Vienos kongreso pagrindiniai nutarimai ir teritoriniai pokyčiai Europoje. Šventosios sąjungos tikslai. Napoleono karų pasekmės LDK.
		3.6. Svarbiausių klasicizmo kultūros bruožų apibūdinimas remiantis pasirinktais architektūros, dailės, literatūros pavyzdžiais.
3.7. Svarbiausi politiniai, demografiniai, ekonominiai pokyčiai nuo XVII a. vidurio iki ATR padalijimų.	3.7. Svarbiausi demografiniai, ekonominiai LDK pokyčiai nuo XVII a. vidurio iki ATR padalijimų.	3.7. Svarbiausi demografiniai, ekonominiai LDK pokyčiai nuo XVII a. vidurio iki ATR padalijimų.
3.8. Užsienio valstybių kišimasis į ATR vidaus politiką.	3.8. Užsienio valstybių kišimasis į ATR vidaus politiką.	3.8. Užsienio valstybių kišimasis į ATR vidaus politiką.
3.9. Bajoriškoji demokratija ir LDK pilietiškumo samprata XVII a. vid. – XVIII a.	3.9. Bajoriškoji demokratija ir LDK pilietiškumo samprata XVII a. vid. – XVIII a.	3.9. Bajoriškoji demokratija ir LDK pilietiškumo samprata XVII a. vid. – XVIII a.
3.10. Ketverių metų seimo reformos. 1791 m. gegužės 3-iosios konstitucijos nuostatos apie valstybės valdymą ir visuomenę.	3.10. Mėginimai reformuoti Abiejų Tautų Respubliką XVIII a. antroje pusėje ir Ketverių metų seimo reformos. Stanislovo Augusto Poniatovskio veikla valstybės žlugimo išvakarėse. 1791 m. gegužės 3-iosios konstitucijos nuostatos apie valstybės valdymą ir visuomenę. Targovicos	3.10. Mėginimai reformuoti Abiejų Tautų Respubliką XVIII a. antroje pusėje ir Ketverių metų seimo reformos. Stanislovo Augusto Poniatovskio veikla valstybės žlugimo išvakarėse. 1791 m. gegužės 3-iosios konstitucijos nuostatos apie valstybės valdymą ir visuomenę. Targovicos

	konfederacijos siekiai ir veiklos rezultatai.	konfederacijos siekiai ir veiklos rezultatai.
3.11. Valstybės padalijimai (1795 m.) ir jų pasekmės.	3.11. Valstybės padalijimai (1772, 1793, 1795) ir jų reikšmė.	3.11. Valstybės padalijimai (1772, 1793, 1795) ir jų reikšmė.
3.12. 1794 m. sukilimo tikslai ir jo rezultatai.	3.12. 1794 m. sukilimo tikslai ir jo rezultatai. Tado Kosciuškos ir Jokūbo Jasinskio vaidmuo sukilime.	3.12. 1794 m. sukilimo tikslai ir jo rezultatai. Tado Kosciuškos ir Jokūbo Jasinskio vaidmuo sukilime.
		3.13. Svarbiausių klasicizmo kultūros bruožų Lietuvoje apibūdinimas remiantis pasirinktais architektūros, dailės, literatūros pavyzdžiais.
		3.14. Edukacinės komisijos veikla.
4. LIETUVOS VISUOMENĖ EUROPOS IR PASAULIO POKYČIŲ XIX–XX A. PR. APLINKOJE		
	4.1. Pramonės perversmo esmė ir raida. Pramonės perversmo sukelti pokyčiai gamybos organizavime. Naujų transporto ir komunikavimo priemonių atsiradimas.	4.1. Pramonės perversmo esmė ir raida. Pramonės perversmo sukelti pokyčiai gamybos organizavime. Naujų transporto ir komunikavimo priemonių atsiradimas.
	4.2. Pramonės perversmo nulemti visuomenės struktūros pasikeitimai, gyventojų skaičiaus augimas, urbanizacija.	4.2. Pramonės perversmo nulemti visuomenės struktūros pasikeitimai, gyventojų skaičiaus augimas, urbanizacija.
	4.3. XIX a. politinių srovių (liberalizmo, socializmo, konservatizmo) skirtumai ir jų vaidmuo visuomeniniame gyvenime.	4.3. XIX a. politinių srovių (liberalizmo, socializmo, konservatizmo) skirtumai ir jų vaidmuo visuomeniniame gyvenime.
	4.4. Nacionalizmo idėjų plitimas Europoje ir tautinės valstybės idėjos realizavimas kuriant Vokietijos imperiją.	4.4. Nacionalizmo idėjų plitimas Europoje ir tautinės valstybės idėjos realizavimas kuriant Vokietijos imperiją.
	4.5. O. Bismarko vaidmuo vienijant Vokietiją.	4.5. O. Bismarko vaidmuo vienijant Vokietiją.
	4.6. Mažosios Lietuvos likimas Vokietijos imperijoje.	4.6. Mažosios Lietuvos likimas Vokietijos imperijoje.
	4.7. I pasaulinio karo (1914–1918 m.) priežastys ir rezultatai.	4.7. I pasaulinio karo (1914–1918 m.) priežastys ir rezultatai.
	4.8. Politiniai pokyčiai Rusijoje 1917 metais. Bolševikų diktatūros įvedimas.	4.8. Politiniai pokyčiai Rusijoje 1917 metais. Bolševikų diktatūros įvedimas.
4.9. Rusijos valdžios politika Lietuvoje.	4.9. Rusijos valdžios politika Lietuvoje: „lenkų pradų naikinimas“ ir „rusų pradų atkūrimas“.	4.9. Rusijos valdžios politika Lietuvoje: „lenkų pradų naikinimas“ ir „rusų pradų atkūrimas“.
	4.10. Lietuvos tautinio atgimimo užuomazgos	4.10. Lietuvos tautinio atgimimo užuomazgos

	Vilniaus universitete.	Vilniaus universitete.
4.11. 1830–1831 m. sukilimo Lietuvoje priežastys ir padariniai.	4.11. 1830–1831 m. sukilimo Lietuvoje priežastys ir padariniai.	4.11. 1830–1831 m. sukilimo Lietuvoje priežastys ir padariniai.
4.12. 1861 m. baudžios panaikinimo Lietuvoje reikšmė.	4.12. 1861 m. baudžios panaikinimo Lietuvoje reikšmė.	4.12. 1861 m. baudžios panaikinimo Lietuvoje reikšmė.
4.13. 1863–1864 m. sukilimo Lietuvoje priežastys ir padariniai.	4.13. 1863–1864 m. sukilimo Lietuvoje priežastys ir padariniai.	4.13. 1863–1864 m. sukilimo Lietuvoje priežastys ir padariniai.
	4.14. Zigmanto Sierakausko, Konstantino Kalinausko, Antano Mackevičiaus vaidmuo sukilime.	4.14. Zigmanto Sierakausko, Konstantino Kalinausko, Antano Mackevičiaus vaidmuo sukilime.
4.15. Nelegalios lietuviškos spaudos – „Aušros“ ir „Varpo“ – platinimas. Lietuvių švietimas spaudos draudimo laikotarpiu (1864–1904 m.).	4.15. Nelegalios lietuviškos spaudos platinimas ir lietuvių švietimas spaudos draudimo laikotarpiu (1864–1904 m.).	4.15. Nelegalios lietuviškos spaudos platinimas ir lietuvių švietimas spaudos draudimo laikotarpiu (1864–1904 m.).
	4.16. Jurgio Bielinio veikla platinant nelegalią spaudą.	4.16. Jurgio Bielinio veikla platinant nelegalią spaudą.
	4.17. Lietuvių moderniosios tautos formavimosi aplinkybės.	4.17. Lietuvių moderniosios tautos formavimosi aplinkybės.
4.18. Jono Basanavičiaus, Vinco Kudirkos nuopelnai tautinam sąjūdžiui.	4.18. „Aušros“ (1883 m.) ir „Varpo“ (1889 m.), „Tėvynės sargo“, Jono Basanavičiaus, Vinco Kudirkos ir Juozo Tumo Vaižganto nuopelnai tautinam sąjūdžiui.	4.18. „Aušros“ (1883 m.) ir „Varpo“ (1889 m.), „Tėvynės sargo“, Jono Basanavičiaus, Vinco Kudirkos ir Juozo Tumo Vaižganto nuopelnai tautinam sąjūdžiui.
	4.19. Politinių partijų (Lietuvos socialdemokratų, Lietuvos demokratų ir Lietuvos krikščionių demokratų) kūrimasis.	4.19. Politinių partijų (Lietuvos socialdemokratų, Lietuvos demokratų ir Lietuvos krikščionių demokratų) kūrimasis.
	4.20. Didžiojo Vilniaus Seimo (1905 m.) nutarimai ir jų reikšmė.	4.20. Didžiojo Vilniaus Seimo (1905 m.) nutarimai ir jų reikšmė.
4.21. Vokiečių okupacinio režimo (1915–1918 m.) Lietuvoje poveikis visuomenės politinei raidai.	4.21. Vokiečių okupacinio režimo (1915–1918 m.) Lietuvoje poveikis visuomenės politinei raidai.	4.21. Vokiečių okupacinio režimo (1915–1918 m.) Lietuvoje poveikis visuomenės politinei, ekonominei ir socialinei raidai.
	4.22. Lietuvių politiniai siekiai Pirmojo pasaulinio karo metais (1917–1918).	4.22. Lietuvių politiniai siekiai Pirmojo pasaulinio karo metais (1917–1918).
4.23. Vilniaus konferencijos nutarimai ir jų reikšmė.	4.23. Vilniaus konferencijos nutarimai ir jų reikšmė.	4.23. Vilniaus konferencijos nutarimai ir jų reikšmė.

4.24. Lietuvos tarybos pastangos atkurti Lietuvos valstybę. 1918 m. vasario 16 d. akto reikšmė Lietuvos istorijai.	4.24. Lietuvos tarybos (1917 m.) pastangos atkurti Lietuvos valstybę: 1917 m. gruodžio 11 d. ir 1918 m. vasario 16 d. aktų dėl Lietuvos valstybingumo atkūrimo panašumai ir skirtumai.	4.24. Lietuvos tarybos (1917 m.) pastangos atkurti Lietuvos valstybę: 1917 m. gruodžio 11 d. ir 1918 m. vasario 16 d. aktų dėl Lietuvos valstybingumo atkūrimo panašumai ir skirtumai.
		4.25. Adomo Mickevičiaus, Simono Daukanto, Motiejaus Valančiaus, Vinco Pietario, Jono Mačiulio Maironio, Lauryno Ivinskio, Petro Vileišio, Mikalojaus Konstantino Čiurlionio veiklos reikšmė Lietuvos kultūrai.
		4.26. Lietuvių mokslo draugijos reikšmė.
5. VISUOMENĖ TARPUKARIO IR ANTROJO PASAULINIO KARO EPOCHOJE (1919 – 1945)		
	5.1. Europos politinio žemėlapių kaita po Pirmojo pasaulinio karo.	5.1. Europos politinio žemėlapių kaita po Pirmojo pasaulinio karo.
	5.2. Vudro Vilsono 14 punktų esminės idėjos.	5.2. Vudro Vilsono 14 punktų esminės idėjos.
	5.3. Paryžiaus taikos konferencijos pagrindiniai nutarimai. 1919 m. Versalio taikos sąlygos. Tautų Sąjunga ir jos tikslai.	5.3. Paryžiaus taikos konferencijos pagrindiniai nutarimai. 1919 m. Versalio taikos sąlygos. Tautų Sąjunga ir jos tikslai.
	5.4. Demokratijos krizės Rytų Europos šalyse priežastys ir pasekmės to meto visuomenės raidai.	5.4. Demokratijos krizės Rytų Europos šalyse priežastys ir pasekmės to meto visuomenės raidai.
	5.5. Sovietų Rusijos ir Sovietų Sąjungos politinė, ekonominė ir socialinė raida. Teroro politikos pasekmės visuomenės gyvenimui.	5.5. Sovietų Rusijos ir Sovietų Sąjungos politinė, ekonominė ir socialinė raida. Teroro politikos pasekmės visuomenės gyvenimui.
	5.6. Fašizmo ideologijos svarbiausios idėjos. 1922 m. Italijos fašistų atėjimo į valdžią priežastys. Benito Musolinio valdymas.	5.6. Fašizmo ideologijos svarbiausios idėjos. 1922 m. Italijos fašistų atėjimo į valdžią priežastys. Benito Musolinio valdymas.
	5.7. 1929 m. Didžiosios ekonominės krizės priežastys ir poveikis visuomenės raidai.	5.7. 1929 m. Didžiosios ekonominės krizės priežastys ir poveikis visuomenės raidai.
	5.8. Nacizmo ir fašizmo ideologijų skirtumai. 1933 m. nacionalsocialistų atėjimo į valdžią priežastys. Nacistinės Vokietijos politinė, ekonominė ir socialinė raida.	5.8. Nacizmo ir fašizmo ideologijų skirtumai. 1933 m. nacionalsocialistų atėjimo į valdžią priežastys. Nacistinės Vokietijos politinė, ekonominė ir socialinė raida.
	5.9. Totalitarinių režimų Sovietų Sąjungoje ir Vokietijoje panašumai ir skirtumai.	5.9. Totalitarinių režimų Sovietų Sąjungoje ir Vokietijoje panašumai ir skirtumai.
	5.10. Vladimiro Lenino, Josifo Stalino, Adolfo	5.10. Vladimiro Lenino, Josifo Stalino, Adolfo

	Hitlerio veikla įtvirtinant totalitarinį valdymo būdą.	Hitlerio veikla įtvirtinant totalitarinį valdymo būdą.
	5.11. Tarptautiniai santykiai ketvirtajame dešimtmetyje: Tautų Sąjungos veiklos problemos, Austrijos prijungimas, Miuncheno susitarimas, Sudetų užėmimas, Čekoslovakijos okupacija, Klaipėdos krašto užėmimas, SSRS ir Vokietijos sutartys (1939 08 23, 1939 09 28) ir jų slaptieji protokolai.	5.11. Tarptautiniai santykiai ketvirtajame dešimtmetyje: Tautų Sąjungos veiklos problemos, Austrijos prijungimas, Miuncheno susitarimas, Sudetų užėmimas, Čekoslovakijos okupacija, Klaipėdos krašto užėmimas, SSRS ir Vokietijos sutartys (1939 08 23, 1939 09 28) ir jų slaptieji protokolai.
	5.12. Antrojo pasaulinio karo (1939 09 01 – 1945 09 02) priežastys. SSRS ekspansionistinė politika karo pradžioje.	5.12. Antrojo pasaulinio karo (1939 09 01 – 1945 09 02) priežastys. SSRS ekspansionistinė politika karo pradžioje.
	5.13. Antihitlerinės koalicijos sukūrimas, nacistinės Vokietijos politika okupuotose šalyse, holokaustas, Antrasis frontas, Vokietijos kapituliacija. Jaltos ir Potsdamo konferencijų nutarimai, Japonijos kapituliacija	5.13. Antihitlerinės koalicijos sukūrimas, nacistinės Vokietijos politika okupuotose šalyse, holokaustas, Antrasis frontas, Vokietijos kapituliacija. Jaltos ir Potsdamo konferencijų nutarimai, Japonijos kapituliacija.
	5.14. Antrojo pasaulinio karo politiniai padariniai.	5.14. Antrojo pasaulinio karo politiniai padariniai.
	5.15. Vinstono Čerčilio, Franklino Ruzvelto, Josifo Stalino veikla Antrojo pasaulinio karo metais.	5.15. Vinstono Čerčilio, Franklino Ruzvelto, Josifo Stalino veikla Antrojo pasaulinio karo metais.
5.16. Lietuvos nepriklausomybės kovos su Sovietų Rusija, bermontininkais ir Lenkija	5.16. 1918–1920 m. Lietuvos nepriklausomybės kovos su Sovietų Rusija, bermontininkais ir Lenkija	5.16. 1918–1920 m. Lietuvos nepriklausomybės kovos su Sovietų Rusija, bermontininkais ir Lenkija
	5.17. Lietuvos tarptautinio pripažinimo problematika.	5.17. Lietuvos tarptautinio pripažinimo problematika.
5.18. Vilniaus praradimo ir Klaipėdos krašto prisijungimo aplinkybės.	5.18. Vilniaus praradimo (1920 m.) ir Klaipėdos krašto prisijungimo (1923 m.) aplinkybės. Šių kraštų raidos pagrindiniai bruožai.	5.18. Vilniaus praradimo (1920 m.) ir Klaipėdos krašto prisijungimo (1923 m.) aplinkybės. Šių kraštų raidos pagrindiniai bruožai.
5.19. Steigiamojo seimo reformos: Konstitucijos priėmimas, žemės reforma ir lito įvedimas ir jų reikšmė.	5.19. Steigiamojo seimo (1920–1922) reformos: Konstitucijos priėmimas, žemės reforma ir lito įvedimas ir jų reikšmė.	5.19. Steigiamojo seimo (1920–1922) reformos: Konstitucijos priėmimas, žemės reforma ir lito įvedimas ir jų reikšmė.

	5.20. Svarbiausios Lietuvos užsienio politikos problemos: santykiai su Sovietų Sąjunga, Vokietija ir Lenkija.	5.20. Svarbiausios Lietuvos užsienio politikos problemos: santykiai su Sovietų Sąjunga, Vokietija ir Lenkija.
5.21. Lietuvos politinė, ekonominė ir socialinė raida parlamentinio valdymo metais.	5.21. Lietuvos politinė, ekonominė ir socialinė raida parlamentinio valdymo metais.	5.21. Lietuvos politinė, ekonominė ir socialinė raida parlamentinio valdymo metais.
5.22. 1926 m. gruodžio perversmo Lietuvoje priežastys ir padariniai.	5.22. 1926 m. gruodžio perversmo Lietuvoje priežastys ir padariniai.	5.22. 1926 m. gruodžio perversmo Lietuvoje priežastys ir padariniai.
5.23. Lietuvos politinė ir ekonominė raida autoritarinio valdymo metais.	5.23. Lietuvos politinė ir ekonominė raida autoritarinio valdymo metais. Augustino Voldemaro ir Juozo Tūbelio vaidmuo politiniame gyvenime.	5.23. Lietuvos politinė ir ekonominė raida autoritarinio valdymo metais. Augustino Voldemaro ir Juozo Tūbelio vaidmuo politiniame gyvenime.
5.24. Lietuvos Respublikos prezidentų Antano Smetonos, Aleksandro Stulginskio ir Kazio Griniaus valdymo ypatumai.	5.24. Lietuvos Respublikos prezidentų Antano Smetonos, Aleksandro Stulginskio ir Kazio Griniaus valdymo ypatumai.	5.24. Lietuvos Respublikos prezidentų Antano Smetonos, Aleksandro Stulginskio ir Kazio Griniaus valdymo ypatumai.
	5.25. Lietuvos 1922 m ir 1938 m. Konstitucijų esminiai skirtumai.	5.25. Lietuvos 1922 m ir 1938 m. Konstitucijų esminiai skirtumai.
	5.26. Tautinių mažumų: žydų, lenkų, vokiečių ir rusų padėtis tarpukario Lietuvoje.	5.26. Tautinių mažumų: žydų, lenkų, vokiečių ir rusų padėtis tarpukario Lietuvoje.
5.27. Lietuvos tarptautinė politika nepriklausomybės praradimo išvakarėse: Lenkijos ultimatas, Klaipėdos krašto praradimas, Lietuvos ir SSRS savitarpio pagalbos sutartis.	5.27. Lietuvos tarptautinė politika nepriklausomybės praradimo išvakarėse: Lenkijos ultimatas (1938 m.), Klaipėdos krašto praradimas (1939 kovas), Lietuvos ir SSRS savitarpio pagalbos sutartis (1939 spalį).	5.27. Lietuvos tarptautinė politika nepriklausomybės praradimo išvakarėse: Lenkijos ultimatas (1938 m.), Klaipėdos krašto praradimas (1939 kovas), Lietuvos ir SSRS savitarpio pagalbos sutartis (1939 spalį).
	5.28. Lietuvos nepriklausomybės praradimas: 1940 06 14 SSRS ultimatas Lietuvai ir paskutinis vyriausybės posėdis.	5.28. Lietuvos nepriklausomybės praradimas: 1940 06 14 SSRS ultimatas Lietuvai ir paskutinis vyriausybės posėdis.
5.29. Pirmoji sovietinė okupacija ir aneksija. Sovietizacija, teroras, 1941 m. birželio trėmimai.	5.29. Pirmoji sovietinė okupacija ir aneksija. Sovietizacija, teroras, 1941 m. birželio trėmimai. Justo Paleckio ir Vinco Krėvės Mickevičius veikla okupacijos metais.	5.29. Pirmoji sovietinė okupacija ir aneksija. Sovietizacija, teroras, 1941 m. birželio trėmimai. Justo Paleckio ir Vinco Krėvės Mickevičius veikla okupacijos metais.
5.30. 1941 birželio sukilimo Lietuvoje priežastys ir reikšmė. Juozo Ambrazevičius vyriausybės veikla nacių okupacijos	5.30. Antisovietinės rezistencijos pagrindiniai bruožai: Lietuvių aktyvistų fronto (LAF) veiklos reikšmė antisovietinėje rezistencijoje, 1941 m.	5.30. Antisovietinės rezistencijos pagrindiniai bruožai: LAF veiklos reikšmė antisovietinėje rezistencijoje, 1941 m. birželio sukilimo

sąlygomis.	birželio sukilimo Lietuvoje priežastys ir reikšmė. Juozo Ambrazevičius vyriausybės veikla nacių okupacijos sąlygomis.	Lietuvoje priežastys ir reikšmė. Juozo Ambrazevičius vyriausybės veikla nacių okupacijos sąlygomis.
5.31. Lietuva nacių okupacijos metais: nacių teroras, holokaustas Lietuvoje, antinacinės rezistencijos ypatybės.	5.31. Lietuva nacių okupacijos metais: nacių teroras, holokaustas Lietuvoje, antinacinės rezistencijos ypatybės.	5.31. Lietuva nacių okupacijos metais: nacių teroras, holokaustas Lietuvoje, antinacinės rezistencijos ypatybės.
		5.32. Svarbiausi Lietuvos XX a. pirmosios pusės švietimo, kultūros ir mokslo pasiekimai: bendrojo lavinimo sistema, Lietuvos universiteto įkūrimas, Dainų šventės, Tautinė olimpiada, Dariaus ir Girėno skrydis per Atlantą, žymiausi sporto pasiekimai.
		5.33. Svarbiausių pasikeitimų literatūroje, dailėje, muzikoje, teatre ir architektūroje apibūdinimas remiantis pasirinktais pavyzdžiais.
		5.34. Lietuvos švietimo ir kultūros raidos pagrindiniai bruožai Antrojo pasaulinio karo metais: universitetų uždarymas, žymių visuomenės veikėjų tremtis į Štuthofio koncentracijos stovyklą, inteligentijos pasitraukimas iš Lietuvos karo pabaigoje.
6. VISUOMENĖ ŠALTOJO KARO IR KOMUNIZMO ŽLUGIMO EUROPOJE LAIKAIS		
	6.1. Teritoriniai ir politiniai pokyčiai Europoje po Antrojo pasaulinio karo.	6.1. Teritoriniai ir politiniai pokyčiai Europoje po Antrojo pasaulinio karo.
	6.2. Šaltojo karo priežastys ir jo reiškimosi formos.	6.2. Šaltojo karo priežastys ir jo reiškimosi formos.
	6.3. Vinstono Čerčilio kalbos Fultone esmė. Trumeno doktrinos ir Maršalo plano pagrindinės idėjos.	6.3. Vinstono Čerčilio kalbos Fultone esmė. Trumeno doktrinos ir Maršalo plano pagrindinės idėjos.
	6.4. Komunistinių režimų Rytų Europoje įsitvirtinimo priežastys ir sovietizacijos ypatumai.	6.4. Komunistinių režimų Rytų Europoje įsitvirtinimo priežastys ir sovietizacijos ypatumai.
	6.5. Berlyno blokada ir jos pasekmės. Vokietijos Federacinės Respublikos ir Vokietijos Demokratinės Respublikos susikūrimo	6.5. Berlyno blokada ir jos pasekmės. Vokietijos Federacinės Respublikos ir Vokietijos Demokratinės Respublikos susikūrimo

	aplinkybės.	aplinkybės.
	6.6. NATO (1949 m.) ir Varšuvos sutarties organizacijos karinių blokų susikūrimas ir jų vaidmuo šaltojo karo metais.	6.6. NATO (1949 m.) ir Varšuvos sutarties organizacijos karinių blokų susikūrimas ir jų vaidmuo šaltojo karo metais.
	6.7. JTO tikslai ir pagrindinės institucijos: Generalinė asamblėja ir Saugumo taryba.	6.7. JTO tikslai ir pagrindinės institucijos: Generalinė asamblėja ir Saugumo taryba.
	6.8. Pasipriešinimas komunistiniam režimui: 1956 m. sukilimas Vengrijoje, 1968 m. sukilimas Čekoslovakijoje. Brežnevo doktrinos esmė. „Solidarumo“ judėjimo Lenkijoje esminiai bruožai.	6.8. Pasipriešinimas komunistiniam režimui: 1956 m. sukilimas Vengrijoje, 1968 m. sukilimas Čekoslovakijoje. Brežnevo doktrinos esmė. „Solidarumo“ judėjimo Lenkijoje esminiai bruožai.
	6.9. 1957 m. Europos Ekonominės Bendrijos įkūrimo reikšmė.	6.9. 1957 m. Europos Ekonominės Bendrijos įkūrimo reikšmė.
	6.10. Įtampos augimas šaltojo karo metais: 1961 m. Berlyno sienos pastatymas ir 1962 m. Karibų krizė. Džono Kenedžio ir Nikitos Chruščiovo vaidmuo Karibų krizės metu.	6.10. Įtampos augimas šaltojo karo metais: 1961 m. Berlyno sienos pastatymas ir 1962 m. Karibų krizė. Džono Kenedžio ir Nikitos Chruščiovo vaidmuo Karibų krizės metu.
	6.11. Lokaliniai karai: Korėjos karo, JAV išitraukimo į Vietnamo ir SSRS išitraukimo Afganistano karus priežastys ir jų padariniai.	6.11. Lokaliniai karai: Korėjos karo, JAV išitraukimo į Vietnamo ir SSRS išitraukimo Afganistano karus priežastys ir jų padariniai.
	6.12. Nikitos Chruščiovo ir Leonido Brežnevo valdymo ypatumai: nuo „atšilimo“ prie stagnacijos.	6.12. Nikitos Chruščiovo ir Leonido Brežnevo valdymo ypatumai: nuo „atšilimo“ prie stagnacijos.
	6.13. 1975 m. Helsinkyje pasirašyto Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos Baigiamojo akto reikšmė.	6.13. 1975 m. Helsinkyje pasirašyto Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos Baigiamojo akto reikšmė.
	6.14. Michailo Gorbačiovo pastangos reformuoti komunistinį režimą. Pertvarkos ir viešumo politikos tikslai ir rezultatai.	6.14. Michailo Gorbačiovo pastangos reformuoti komunistinį režimą. Pertvarkos ir viešumo politikos tikslai ir rezultatai.
	6.15. Sovietų Sąjungos ir pasaulinės komunizmo sistemos žlugimo priežastys.	6.15. Sovietų Sąjungos ir pasaulinės komunizmo sistemos žlugimo priežastys.
	6.16. 1989 m. Berlyno sienos griūtis ir vieningos Vokietijos susikūrimo aplinkybės.	6.16. 1989 m. Berlyno sienos griūtis ir vieningos Vokietijos susikūrimo aplinkybės.
	6.17. Šaltojo karo padariniai.	6.17. Šaltojo karo padariniai.

6.18. Lietuvos sovietizacija ir represijos 1944, 1945–1953 m.: kolūkių kūrimas, trėmimai, politinės represijos, prievartinis ateizmo diegimas, cenzūra ir kultūros ideologizacija.	6.18. Lietuvos sovietizacija ir represijos 1944, 1945–1953 m.: kolūkių kūrimas, trėmimai, politinės represijos, prievartinis ateizmo diegimas, cenzūra ir kultūros ideologizacija.	6.18. Lietuvos sovietizacija ir represijos 1944, 1945–1953 m.: kolūkių kūrimas, trėmimai, politinės represijos, prievartinis ateizmo diegimas, cenzūra ir kultūros ideologizacija.
6.19. Ginkluota rezistencija: tikslai, organizacija, veiklos būdai ir rezultatai. Jono Žemaičio-Vytauto, Adolfo Ramanausko-Vanago, Juozo Lukšos-Daumanto vaidmuo rezistenciniame judėjime.	6.19. Ginkluota rezistencija: tikslai, organizacija, veiklos būdai ir rezultatai. Jono Žemaičio-Vytauto, Adolfo Ramanausko-Vanago, Juozo Lukšos-Daumanto vaidmuo rezistenciniame judėjime.	6.19. Ginkluota rezistencija: tikslai, organizacija, veiklos būdai ir rezultatai. Jono Žemaičio-Vytauto, Adolfo Ramanausko-Vanago, Juozo Lukšos-Daumanto vaidmuo rezistenciniame judėjime.
	6.20. Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracijos idėjos.	6.20. Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracijos idėjos.
6.21. Antano Sniečkaus valdymo bruožai: krašto industrializacija ir urbanizacija, komunistinės ideologijos diegimas, represijos prieš partizanus ir disidentus.	6.21. Antano Sniečkaus valdymo bruožai: krašto industrializacija ir urbanizacija, komunistinės ideologijos diegimas, represijos prieš partizanus ir disidentus.	6.21. Antano Sniečkaus valdymo bruožai: krašto industrializacija ir urbanizacija, komunistinės ideologijos diegimas, represijos prieš partizanus ir disidentus.
6.22. Disidentinio judėjimo tikslai ir rezultatai. 1972 m. įvykiai Kaune. Romo Kalantos auka.	6.22. Disidentinio judėjimo tikslai ir rezultatai. 1972 m. įvykiai Kaune. Romo Kalantos auka ir skirtingos jos interpretacijos to meto visuomenėje.	6.22. Disidentinio judėjimo tikslai ir rezultatai. 1972 m. įvykiai Kaune. Romo Kalantos auka ir skirtingos jos interpretacijos to meto visuomenėje.
	6.23. Helsinkio grupės susikūrimas ir jos veikla.	6.23. Helsinkio grupės susikūrimas ir jos veikla.
6.24. Lietuvos Laisvės Lygos įkūrimas.	6.24. Laisvės Lygos įkūrimas ir Antano Terlecko vaidmuo disidentiniame judėjime.	6.24. Laisvės Lygos įkūrimas ir Antano Terlecko vaidmuo disidentiniame judėjime.
6.25. Katalikiškas pasipriešinimas sovietizacijai. Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos reikšmė.	6.25. Lietuvos Katalikiškas pasipriešinimas sovietizacijai. Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos (1972 m.) reikšmė. Vincento Sladkevičiaus, Sigito Tamkevičiaus, Nijolės Sadūnaitės vaidmuo katalikiškame pasipriešinime.	6.25. Lietuvos Katalikiškas pasipriešinimas sovietizacijai. Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos (1972 m.) reikšmė. Vincento Sladkevičiaus, Sigito Tamkevičiaus, Nijolės Sadūnaitės vaidmuo katalikiškame pasipriešinime.
	6.26. Sovietinės Lietuvos ekonominės ir socialinės raidos 8–9 dešimtmetį ypatybės.	6.26. Sovietinės Lietuvos ekonominės ir socialinės raidos 8–9 dešimtmetį ypatybės.
6.27. Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio įkūrimo 1988 m. aplinkybės ir siekiai.	6.27. Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio įkūrimo 1988 m. aplinkybės ir siekiai.	6.27. Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio įkūrimo 1988 m. aplinkybės ir siekiai.

6.28. 1989 08 23 Baltijos kelio reikšmė.	6.28. 1989 08 23 Baltijos kelio reikšmė.	6.28. 1989 08 23 Baltijos kelio reikšmė.
6.29. Vytauto Landsbergio ir Algirdo Brazausko skirtingi požiūriai į Lietuvos valstybės atkūrimą.	6.29. Vytauto Landsbergio ir Algirdo Brazausko skirtingi požiūriai į Lietuvos valstybės atkūrimą.	6.29. Vytauto Landsbergio ir Algirdo Brazausko skirtingi požiūriai į Lietuvos valstybės atkūrimą.
6.30. 1990 m. kovo 11 d. Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo aplinkybės ir jos įgyvendinimo sunkumai.	6.30. 1990 m. kovo 11 d. Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo aplinkybės ir jos įgyvendinimo sunkumai.	6.30. 1990 m. kovo 11 d. Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo aplinkybės ir jos įgyvendinimo sunkumai.
6.31. 1991 m. sausio 13 d. įvykių reikšmė Lietuvos istorijai.	6.31. 1991 m. sausio 13 d. įvykių reikšmė Lietuvos istorijai.	6.31. 1991 m. sausio 13 d. įvykių reikšmė Lietuvos istorijai.
		6.32. Lietuvos XX a. antros pusės kultūra: sovietinis „liaudies“ meno propagavimas, religijos suvaržymas, inteligentijos veiklos sąlygos, cenzūra, Dainų šventės, kultūros paminklų griovimas, sovietinei sistemai priimtinių kultūros objektų statybos, dvigubos moralės egzistavimas, ezopinė kalba literatūroje, menininkų kolaboravimas su sovietine sistema, naujo tipo žmogaus (homo sovieticus) formavimas.
		6.33. Svarbiausių pasiekimų literatūroje, dailėje, muzikoje, teatre, kine ir architektūroje apibūdinimas remiantis pasirinktais pavyzdžiais.
		6.34. Pasaulio lietuvių bendruomenės veiklos pagrindiniai bruožai: Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto (VLIK) pagrindiniai siekiai, Lietuvių chartijos idėjos, Baltų laisvės dienos paskelbimo reikšmė, radijo laidų transliacijų iš užsienio svarba sovietinei Lietuvos visuomenei. Išeivijos kultūrinės ir politinės veiklos reikšmė Lietuvai.
7. ŠIUOLAIKINĖS VISUOMENĖS GYVENIMAS IR LIETUVOS VISUOMENĖS KAITA NEPRIKLAUSOMOJE VALSTYBĖJE		
	7.1. Europos politinio žemėlapijo kaita XX amžiaus paskutiniajame dešimtmetyje.	7.1. Europos politinio žemėlapijo kaita XX amžiaus paskutiniajame dešimtmetyje.

	7.2. Politinės santvarkos kaita, perėjimas prie rinkos ekonomikos Vidurio ir Rytų Europos šalyse.	7.2. Politinės santvarkos kaita, perėjimas prie rinkos ekonomikos Vidurio ir Rytų Europos šalyse.
	7.3. NATO ir Europos Sąjungos plėtra pasibaigus Šaltajam karui.	7.3. NATO ir Europos Sąjungos plėtra pasibaigus Šaltajam karui.
7.4. Esminiai pokyčiai Lietuvos visuomenės raidoje po Nepriklausomybės atstatymo: sovietinio ūkio modelio atsisakymas, visuomenės socialinės ir tautinės struktūros kaita, emigracijos priežastys ir imigracija.	7.4. Esminiai pokyčiai Lietuvos visuomenės raidoje po Nepriklausomybės atstatymo: sovietinio ūkio modelio atsisakymas, visuomenės socialinės ir tautinės struktūros kaita, emigracijos priežastys ir imigracija.	7.4. Esminiai pokyčiai Lietuvos visuomenės raidoje po Nepriklausomybės atstatymo: sovietinio ūkio modelio atsisakymas, visuomenės socialinės ir tautinės struktūros kaita, emigracijos priežastys ir imigracija.
7.5. Lietuvos integracija į tarptautines organizacijas: JTO (1991), NATO (2004) ir Europos Sąjungą (2004).	7.5. Lietuvos integracija į tarptautines organizacijas: JTO (1991), NATO (2004) ir Europos Sąjungą (2004).	7.5. Lietuvos integracija į tarptautines organizacijas: JTO (1991), NATO (2004) ir Europos Sąjungą (2004).
	7.6. Su integracija susiję pokyčiai visuomenės politiniame, ekonominiame ir socialiniame gyvenime.	7.6. Su integracija susiję pokyčiai visuomenės politiniame, ekonominiame ir socialiniame gyvenime.
	7.7. Pagrindinės demokratijos formos (tiesioginė ir atstovaujamoji) ir jų raiška šiuolaikinės valstybės ir visuomenės gyvenime.	7.7. Pagrindinės demokratijos formos (tiesioginė ir atstovaujamoji) ir jų raiška šiuolaikinės valstybės ir visuomenės gyvenime.
	7.8. Pagrindiniai šiuolaikinės demokratijos principai.	7.8. Pagrindiniai šiuolaikinės demokratijos principai.
	7.9. Svarbiausieji politinės partijos bruožai: organizacija, tikslai ir veikimo priemonės. Rinkimų sistemos (daugumos ir proporcingo atstovavimo).	7.9. Svarbiausieji politinės partijos bruožai: organizacija, tikslai ir veikimo priemonės. Rinkimų sistemos (daugumos ir proporcingo atstovavimo).
	7.10. Jų tarpusavio ryšys su valstybėje nusistovėjusia partine sistema.	7.10. Jų tarpusavio ryšys su valstybėje nusistovėjusia partine sistema.
7.11. Lietuvos politinės raidos bruožai atkūrus nepriklausomybę.	7.11. Lietuvos politinės raidos bruožai atkūrus nepriklausomybę.	7.11. Lietuvos politinės raidos bruožai atkūrus nepriklausomybę.
7.12. Lietuvos Respublikos Konstitucijoje (1992 m.) įtvirtinti Lietuvos valstybės ir visuomenės pamatiniai principai, piliečių teisės ir pareigos.	7.12. Lietuvos Respublikos Konstitucijoje (1992 m.) įtvirtinti Lietuvos valstybės ir visuomenės pamatiniai principai, piliečių teisės ir pareigos.	7.12. Lietuvos Respublikos Konstitucijoje (1992 m.) įtvirtinti Lietuvos valstybės ir visuomenės pamatiniai principai, piliečių teisės ir pareigos.

7.13. Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtinta valstybės valdžios sistema, valdžios institucijų (Seimo, Vyriausybės, Prezidento) formavimo būdai ir valdžios galių (valdymo funkcijų) pasiskirstymas.	7.13. Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtinta valstybės valdžios sistema, valdžios institucijų (Seimo, Vyriausybės, Prezidento) formavimo būdai ir valdžios galių (valdymo funkcijų) pasiskirstymas.	7.13. Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtinta valstybės valdžios sistema, valdžios institucijų (Seimo, Vyriausybės, Prezidento) formavimo būdai ir valdžios galių (valdymo funkcijų) pasiskirstymas.
		7.14. Naujos sąlygos mokslininkams ir meno kūrėjams po Nepriklausomybės atstatymo.
		7.15. Dabartinės Lietuvos švietimo sistemos skirtumai nuo sovietinių laikų švietimo sistemos.
